

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Genel Başkanlığı
Tarih: 13.07.2013
Sayı: 16214

30311

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik tarafından yanıtlanmasını arz ederim.

Melda Onur

İstanbul Milletvekili

2006 yılında kurulan İstanbul Sit Alanları Alan Yönetimi Başkanlığı bünyesinde, İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı 2011 yılında kabul edilmiştir. Önsözü, selefimiz olan bir önceki Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay tarafından yazılan, UNESCO Dünya Mirası Komitesince kabul edilen bu planda, Alanın Tarihsel Gelişim Süreci başlığı altında İstanbul'da önceki yönetimlere atıfta bulunulmuş ve 33. Sayfada şu ifadeler yer verilmiştir:

"İstanbul ve tarih için hiçbir duyarlılık taşımayan, Suriçi tarihinden habersiz, hatta tarihi eserleri bilinçli olarak yok etmeyi amaçlayan bir koruma bilincine sahip olmayan yöneticiler, sahip çıkılmayan Suriçi'nin eski yollarını, yeşil bahçeli dokusunu, bostanları inşaata açmıştır." (İBB, 2003)

Ancak İstanbul Fatih ilçesinde yaşanan son gelişmeler, koruma bilincine sahip olmayan yöneticilerin hala var olduğunu ne yazık ki bizlere ispatlamaktadır.

Planda 1. ve 2. Derecede Koruma Alanı içine alınan bostanların ve bu bostanların bir parçası olan tarihi yapıların, sulama sistemlerinin korunması ile ilgili olarak aşağıdaki prensipler konmuştur:

- İstanbul Kara Surları su hendeklerinde kısmi arkeolojik araştırma kazısı yapılabilir. Su hendeklerinde peyzaj düzenlemesi yapılarak surlar ile bir bütün olarak korunacaktır. Sura bitişik alanlardaki 1875 tarihli haritada yer alan günümüze kadar mevcudiyetini devam ettiren bostan alanları korunacaktır.
- Haliç, Marmara ve İstanbul Kara Surları'nın kültürel amaçlı kullanılması esastır. Sur duvarları, burçları, kapıları, su hendekleri, ilgili Koruma Kurulu'nun uygun kararı alınarak, kültürel fonksiyonlara kavuşturulacak, çevresindeki yeşil alan, arkeolojik sergileme-park alanları, sergi-seyir terasları, tema parkları gibi fonksiyonlar ile bütünleştirilecektir.

2011 yılında karara bağlanan bu plan bir kenara bırakılarak, Fatih Belediyesi ve İBB tarafından "Yedikule Kapı ile Belgrad Kapı Arasında Kara Surları İç Koruma Rekreasyon Projesi" hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu proje kapsamında 5.07.2013 günü, Yedikule

Bostanlarına iş makinalarıyla girilerek bu tarım topraklarının üzerine moloz dökülmüştür.

Tarih ve kültürü hiçe sayan bu uygulamaya karşı dayanışmak amacıyla tarihçiler, tarım uzmanları, akademisyenler ve gönüllüler Yedikule Bostanlarını Koruma Girişimi oluşturmuşlar ve yerel ve merkezi yönetimlerle iletişim kurmaya çalışmışlardır. Buna rağmen hukuksuz uygulama devam ettirilmiş, üstüne üstlük bu kişiler takip ve tehdit edilmiş, tartaklanmışlardır.

Bu bağlamda;

1-) "Yedikule Kapı ile Belgrad Kapı Arasında Kara Surları İç Koruma Rekreasyon Projesi" uygulayıcıları olan Fatih Belediyesi ve İBB, İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı'nın kararlarına aykırı bu uygulamalar öncesi Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ortak bir çalışma yürütmüş müdür?

2) Söz konusu rekreasyon projesinin uygulamasındaki yıkım, kazı, molozla dolgu vb. hafriyat işlemleri sırasında hazır bulunması için tarafınızdan İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nden bir uzman görevli istenmiş midir? Ya da Fatih Belediyesi ve İBB'nin bir arkeolog gözetimi talebi olmuş mudur?

3) 5 Temmuz 2013 tarihinden itibaren Suriçi'nde, arkeolog gözetimi olmaksızın ve iş makinalarıyla gerçekleştirilen tahribat çalışması, Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? Öyle ise bu uygulama hangi gerekçeye dayandırılmaktadır? Değil ise sorumlular hakkında yasal işlem yapılmış mıdır? Yapılacak mıdır?

4) Tarihi Yarımada içerisinde ve koruma alanında arkeolog refakati olmadan, iş makinalarıyla çalışma yapılması Bakanlığınız tarafından ne şekilde değerlendirilmektedir?

5) Yedikule Rekreasyon Projesi dahilinde yüklenici firma tarafından Bakanlığınıza Çevre Etki Değerlendirme, Sosyokültürel Etki Değerlendirme Raporları sunulmuş mudur? Bakanlığınız tarafından bu raporlar değerlendirilmiş midir? Bostanların korunması konusunda Bakanlığınızca bir görüş doğmuş mudur? Bostanların korunması konusunda herhangi bir çekince belirtilmedi ise neden belirtilmemiştir?

6) İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı'nda aynı zamanda şu ifadeler göze çarpmaktadır:

"Anayasada doğal ve kültürel mirasın koruma sorumluluğu devlete verilmiştir. Ancak, toplumsal duyarlılık ve bilincin yeterince olgunlaşmadığı toplumlarda, tarihi-kültürel mirasın korunması güçlü bir kamu yönetimi gerektirmektedir."

Buna göre; kamu yönetiminin koruyamadığı tarihi Yedikule bostanlarını korumak için kurulan Yedikule Bostanları Koruma Girişimi ile ortak bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz? Kültürü ve tarihi kamu yararına savunan arkeologlar ve sivil dayanışma üyelerine Bakanlığınız ne gibi bir destekte bulunacaktır? Girişimin gönüllülerine yapılan saldırı

30311

karşısında Bakanlığınız bir kınama yayınlayacak mıdır? Tarihi ve kültürü korumaya çalışan vatandaşların güvencesi nasıl sağlanacaktır?